

ชนะของภาพย้อนอดีตในวัดที่ศรัทธามีผลต่อความเข้าใจเนื้อเรื่องของนักศึกษาปริญญาตรี

นาย ประภาส นวลเนตร

ศูนย์วิทยทรัพยากร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาโสตทัศนศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2534

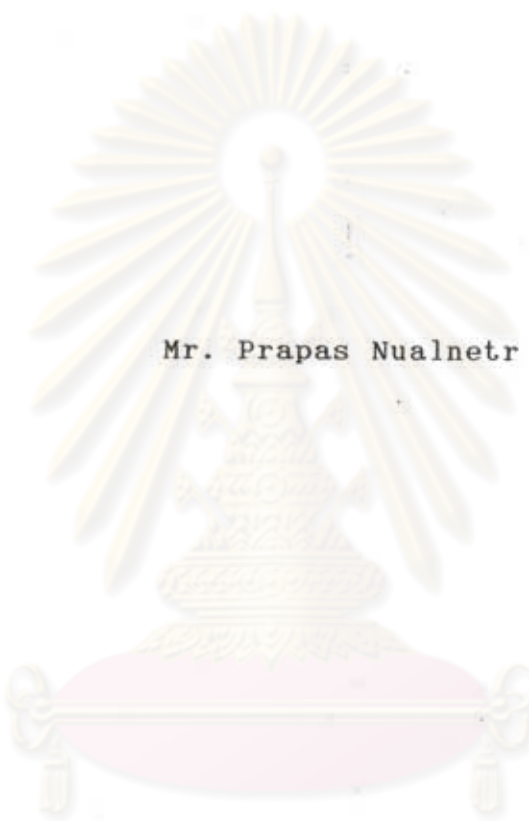
ISBN 974-578-722-1

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

017389

im333400

TYPES OF FORMATS OF FLASHBACK IN VIDEOTAPE PROGRAM
AFFECTING THE CONTENT COMPREHENSION OF UNDERGRADUATE STUDENTS

Mr. Prapas Nualnetr

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Audio-Visual Education

Graduate School
Chulalongkorn University

1991

ISBN 974-578-722-1

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ลักษณะของภาพย้อนอดีตในวัดที่ศน์ที่มีผลต่อความเข้าใจ
เนื้อเรื่องของนักศึกษาปริญญาตรี

โดย

นายประภาส นวลเนตร

ภาควิชา

โสตทัศนศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา

อาจารย์ ดร. เชาวเลิศ เลิศชโลฬาร

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรากัย)

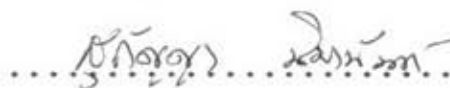
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(อาจารย์ ดร.เชาวเลิศ เลิศชโลฬาร)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์วิรุฬห์ ลีลาพฤกษ์)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประศักดิ์ หอมสนิท)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.อาร์ง จันทวานิช)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.สุกัญญา นิมานันท์)

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประเภท นวนิพนธ์ : ลักษณะของภาพย้อนอดีตในวิดีโอที่มีผลต่อความเข้าใจ เนื้อเรื่องของ
นักศึกษาปริญญาตรี (TYPES OF FORMATS OF FLASHBACK IN VIDEOTAPE PROGRAM
AFFECTING THE CONTENT COMPREHENSION OF UNDERGRADUATE STUDENTS)
อ.ที่ปรึกษา : อ.ดร.เชาวเลิศ เลิศขไลหาร, 65 หน้า. ISBN 974-578-722-1

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะของภาพย้อนอดีตในวิดีโอที่มีผลต่อความเข้าใจ
เนื้อเรื่องของนักศึกษาปริญญาตรี

กลุ่มตัวอย่างจำนวน 160 คน เป็นกลุ่มอาสาสมัคร จากนักศึกษาระดับปริญญาตรี ในเขต
กรุงเทพมหานคร 4 แห่ง คือ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ และวิทยาลัยนอกเขต
กรุงเทพมหานคร 2 แห่ง คือ วิทยาลัยครูนครราชสีมา และวิทยาลัยครูบุรีรัมย์ แล้วสุ่มกลุ่มตัวอย่างอย่าง
ง่าย จากกลุ่มอาสาสมัคร ออกเป็น 4 กลุ่มทดลอง กลุ่มละ 40 คน แยกกันชมรายการวิดีโอที่มีเนื้อหา
อย่างเดียวกัน กลุ่มละ 1 รายการ โดยแต่ละรายการมีการใช้ลักษณะของภาพย้อนอดีตที่แตกต่างกัน คือ
ภาพสีเหมือนจริง ภาพสีเหมือนจริงลักษณะขอบภาพสีนุ่ม ภาพสีซีเปีย และภาพขาวดำ

ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ลักษณะของภาพย้อนอดีตในวิดีโอที่มีผลต่อความเข้าใจ เนื้อเรื่องของ
นักศึกษาปริญญาตรีแตกต่างกัน โดยลักษณะของภาพย้อนอดีตแบบภาพสีเหมือนจริง มีค่าเฉลี่ยของตัวแปร
ต่างกับกับลักษณะอื่น ๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ระดับ 0.05 แต่ไม่พบ ความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติระหว่าง ภาพสีเหมือนจริงลักษณะขอบภาพสีนุ่ม ภาพสีซีเปีย และภาพขาวดำ

ศูนย์วิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา ..... โสตทัศนศึกษา .....
สาขาวิชา ..... โสตทัศนศึกษา .....
ปีการศึกษา ..... 2533 .....

ลายมือชื่อนิสิต .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ..... 100/1 .....

PRAPAS NUALNETR : TYPES OF FORMATS OF FLASHBACK IN VIDEOTAPE PROGRAM AFFECTING THE CONTENT COMPREHENSION OF UNDERGRADUATE STUDENTS. THESIS ADVISOR: CHAWALERT LERTCHALOLARN, Ph.D., 65 PP. ISBN 974-578-772-1.

The purpose of this study was to find types of formats of flashback in videotape program affected the content comprehension of undergraduate students.

The subjects were 160 voluntary undergraduate students of Chulalongkorn University, Kasetsart University, Srinakarinwirot Prasarnmitr University, King Mongkut's Institute of Technology North Bangkok, Nakhon Ratchasima Teachers' College and Buri Rum Teachers' College. The subjects were divided by simple random sampling into 4 treatment groups, 40 students in each group. The subjects in each treatment group were asked to watch each video program with the same content but different formats of flashback: natural colors, soft-effect with natural colors, sepia color, and black and white.

The findings indicated that types of formats of flashback in videotape program affected the content comprehension of undergraduate students. There were significant differences (at level 0.05) between natural colors and other formats of flashabck upon content comprehension. There was no significant difference among soft-edge effect with natural colors, sepia color, and black and white flashback.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา ..... ไลตทัศนศึกษา .....
สาขาวิชา ..... ไลตทัศนศึกษา .....
ปีการศึกษา ..... 2533 .....

ลายมือชื่อนิสิต ..... *Wew hf* .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ..... *1500* .....
.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี เนื่องจากความช่วยเหลืออย่างดียิ่ง จากอาจารย์ ดร.เชาวเลิศ เลิศขลไพล์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งได้แนะนำ และเสนอข้อคิดเห็นต่าง ๆ ในการวิจัยด้วยดี ตลอดจน ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ วิรุณี ลีลาพฤทธิ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประศักดิ์ หอมสนิท อาจารย์ ดร.อรุณ จันทวานิช และอาจารย์ ดร.สุกัญญา นิমানันท์ ซึ่งเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ แก่ไขข้อบกพร่องที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่ง

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบบทวิทยานิพนธ์ แนะนำช่วยเหลือในการเตรียมการถ่ายทำ สร้างเครื่องมือวิจัย คือ Mr. Koji Okawa จาก NHK และรองศาสตราจารย์ช่อม ประเสริฐสกุล ผู้วิจัย ยังได้รับคำปรึกษาด้านเทคนิคเป็นอย่างดี จาก คุณไพบูลย์ ครุสาตะ คุณอาคม ประยงค์แย้ม และคุณกุลศิริ แก้วบัว และผู้วิจัยยังได้รับความร่วมมือช่วยเหลืออย่างดียิ่งในการทำวิจัยจาก อาจารย์ ดร.วชิราพร อัจฉริยโกศล ภาควิชาโสตทัศนศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เรืองลักษณ์ โรจนพรรณ อาจารย์ ดร.สมหวัง คุรุรัตน์ ภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร อาจารย์ชารินี รอดสน ภาควิชา ศิลปนิเทศ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ คุณประจักษ์เวช ติวี คณะครุศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ อาจารย์บุญสืบ พันธุ์ดี อาจารย์ดารณี พันธุ์ดี วิทยาลัยครุนครราชสีมา และอาจารย์ประสงค์ เปนะนาม วิทยาลัยครูบุรีรัมย์ รวมทั้ง ยังได้รับความช่วยเหลืออย่างดีจาก อาจารย์ชุ่นท้อไร ยุทธิวัจน์ อาจารย์อรพรรณ มุลจันทร์ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย คุณประสิทธิ์ เขียวศรี คุณเชษฐา เทียมเพชร คุณจักรพันธ์ จันทรัมย์ คุณดวงจันทร์ อ่าววิจิตรกุล คุณสุพัตรา ชนบุญสมบัติ คุณวีระ เกิดศิริ คุณสุเทพ มงคลชัย คุณอำนาจ ไขเยียม คุณจรรุวรรณ ทาเสนาะ คุณเสนอ แก้วสุข ที่เอื้อต่อการสร้างเครื่องมือวิจัย และคุณสุรัชย์ จันทิมาธร คุณทองกราน ทานา คุณมงคล อุกก คุณวิฑูร ปาณิกบุตร ที่เอื้อเพื่อเพลงประกอบ ขอขอบพระคุณท่านผู้กำกับ ภาพยนตร์ไทย ละครโทรทัศน์ และท่านผู้ทรงคุณวุฒิที่ร่วมมือในการให้ข้อมูลต่างๆด้วยดี

ท้ายนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ คุณย่า บิดา-มารดา ซึ่งสนับสนุนในด้านการเงิน และให้กำลังใจแก่ผู้วิจัย รวมทั้งบัณฑิตวิทยาลัย ที่ให้ทุนอุดหนุนในการวิจัยของบัณฑิตวิทยาลัย ทำให้การวิจัยสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ประกาศ นवलเนตร

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ณ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
สมมติฐานของการวิจัย	6
ขอบเขตของการวิจัย	6
ความไม่สมบูรณ์ของการวิจัย	7
ค่าจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	8
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
ภาพย้อนอดีต	9
สื่อกับการเรียนรู้	12
คุณค่าของรายการวิดิทัศน์ต่อการศึกษา	15
3 วิธีดำเนินการวิจัย	20
กลุ่มตัวอย่าง	20
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	22
วิธีดำเนินการทดลอง	23
การวิเคราะห์ข้อมูล	24

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	25
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	28
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	28
สมมติฐานของการวิจัย	28
กลุ่มตัวอย่าง	28
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	29
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล	29
อภิปรายผลการวิจัย	29
ข้อเสนอแนะ	31
บรรณานุกรม	34
ภาคผนวก	39
ภาคผนวก ก บทรายการวิดิทัศน์	40
ภาคผนวก ข แบบทดสอบความเข้าใจเนื้อเรื่อง	58
ภาคผนวก ค ลักษณะของภาพย้อนอดีตในวิดิทัศน์	63
ประวัติผู้เขียน	65

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	แสดงการแบ่งกลุ่มตัวอย่างประชากรจากการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย ในเขตกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัด	21
2	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนการวัดผล ความเข้าใจเนื้อเรื่อง	25
3	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียวของคะแนนการวัดผล ความเข้าใจเนื้อเรื่องหลังจากชมรายการวิทยุทัศน์ทั้ง 4 รายการ	26
4	ผลการวิเคราะห์รายคู่ของคะแนนทั้ง 4 กลุ่มโดยวิธีของ Tukey	27

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย